

R.D. Iacobi Marchantii Vitis Florigera

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

16. Agit de messe bonorum operu[m] omnes concernente.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56381](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56381)

gentur, sed etiam offerunt se passim martyrio, ut demerantur, & in horreum Ecclesie triumphantis transferantur.

LECTIO XVI.

De messe bonorum Operum omnes concernente.

In sacris literis mentio de messe, quae concernit non solum Apostolos, aut eos qui Apostoli Ordinis sunt, sed etiam omnes plane Fideles. De hac ab Apostolo scriptum est: *Quae semina vestri homo, haec & metet.* Quidam seminant in carne, & metunt corruptionem. Hi sunt qui carnali vita se addicunt, nihil nisi carnem curantes, comedendo, bibendo, & carnis voluptatibus indulgendo. Certè isti non metunt nisi corruptionem, quia messis eorum erit mors praesens & futura, veribus dabitur corpus per corruptionem, anima esca est futura Daemonibus. Alii seminant in spiritu, & metunt incorruptionem, vitamque aeternam, quia spiritualia curant, & operibus bonis incumbunt. Dicit autem Sapiens: *Bonorum laborum gloriosus est fructus.* Nempe bona opera multiplicem fructum ferunt.

Galat. 6.

Sap. 3.

Fructus bonorum operum varii.

Matth. 7.

Joan. 10.

2. Pet. 1.

Apost. 22.

2. Cor. 9.

Matth. 5.

2. Cor. 9.

1. Ostendunt fidem vivam. *A fructibus eorum cognoscetis eos,* ait Dominus. Et ipse de se ait: *Si non facio opera Patris mei, nolite credere.*

2. Faciunt electionem nostram certiore. Sic enim asserit S. Petrus: *Frateres, satagite ut per bona opera certam electionem vestram faciatis & vocationem: haec enim facientes, non peccabitis aliquando. Sic enim abundanter ministrabitur vobis introitus in regnum aeternum Domini nostri, & Salvatoris IESU Christi.*

3. Augent gratiam, & per illa fit, ut Sanctus sanctificetur adhuc, & iustus iustificetur adhuc, quia dum homines inveniuntur in omni opere bono fructificantes, auget Deus incrementa frugum iustitiae eorum.

4. Fiduciam gignunt bonae conscientiae, maxime in fine vitae. Ideo dicebat S. Cyprian. ser. de operibus & elemosina: *Praeclara & divina res est salutaris operatio, solatium grande credentium, securitatem nostram praesidium, munimentum spei, tutela fidei, medela peccati.* Hoc multi Sancti in fine vitae ostenderunt luculentè. Ipsi etenim bonis operibus consilii messem securam expectabant, & lætabantur, sicut qui lætantur in messe.

5. Denique, his glorificamus Deum & Patrem, ipsomet Christo movente: *Videant opera vestra bona, & glorificent Patrem vestrum qui in caelis est.* Hac ergo est messis copiosa, quae ex semine bonorum operum omnibus fidelibus est communis.

De hac messe rursus loquebatur Apostolus: *Frateres, qui parci seminat, parci & metet. Qui seminat in benedictionibus, de benedictionibus & metet. Cor nostrum in ista celluris est, nos sumus agri-*

cultores, bonae cogitationes & bona opera sunt benedictionis semina, quae exurgunt in messem gloriae. Sol nobis necessarius est, & pluviosaque caelestis, ut tandem semen istud bonorum operum maturifcat in fructum qui permaneat in aeternum. Et sicut multo opus est labore in agricultura ad arandum, serendum, extirpandum, rigandum, fodiendum, stercoreandum, occidendum, tandemque metendum. Sic & in vita spirituali multiplici opus est labore ad excolendum animum: e-

get enim & ipse fatio, irrigatione, fossione, extirpatione, impinguatione; ut tandem messem suam producat cum exultatione. Hinc ad laborem saepe nos excitat Scriptura arationis, extirpationis, fationis diligentis & continuae, ut nostra tandem mellis perducatur ad perfectionem, nec sit inanis expectatio & spes nostra: *Mane semina mentium, & vespere ne cesset manus tua; ne scis enim an hoc vel illud magis oriatur,* inquit Sapiens. Monet seilicet, ut dum tempus habemus, strenui simus & infatigabiles, arguens illos desides, qui ubi modicum quid fecerunt, quasi officio praerelati sunt, otio se dedunt; quasi non debeat homo exire ad opus & operationem suam usque ad vespeream.

Vult ergo ut à mane seminemus usque ad occasum Solis, scilicet ab adolescentia usque ad senectam & morem, nec carni & cuti curandae vacemus, otioque indulgeamus, etiam in extrema aetate. Potest etiam per vespeream intelligi tempus adversitatis, sicut per mane lucidum tempus prosperitatis. Dum autem addit, nos scire quid magis oriatur, significat nos incertos esse de operibus nostris, quae placeant Deo, & quae non: & ideo secundum omnem occasionem debere nos operari, quia si priora non placeant, fors posteriora placere poterunt.

Horatur etiam Scriptura sacra, ut non seminemus in agro inculco aut spinoso, nisi prius incultum & spinosum extirpemus, ne labor sit inanis. Huc facit illud: *Innovate vobis novale, & nolite ferere super spinas.* Huc quoque spectat illud Psalmista: *Meditabar nocte cum corde meo, & exercitabar, & scopebam spiritum meum.* Vbi alia lectio est S. Hieronymo habet: *Fodiebam, sariebam animum meum.* Nempe sarculo contritionis & penitentiae, diligentique examine, ad laborabat Propheta, ut in agro cordis sui nihil spinosum remaneret, quod bonum semen & fructum posset impedire, & suffocare. Quod ipsum unumquemque secum facere docet. Qui extirpat per penitentiam peccata, merit postea in hac vita gratiam & consolationem, immò & omnes fructus Spiritus, quos enumerat Apostolus, & postea merit fructum vitae aeternae. Huc denique pertinet illud: *Seminate vobis in iustitia, & metite in ore misericordiae, innovate vobis novale.* Quasi dicat: *Seminate vobis, id est in bonum vestrum, non amplius semina impietatis, e quibus tristem suppliciorum messem colligatis: sed semina iustitiae.*

ritia, iusta scilicet ac pia desideria, proposita, opera: & certo metetis in ore misericordiae, hoc est secundam phrasim hebraeam, iuxta capacitatem & amplitudinem divinae misericordiae. Quia & veniam assequenti praecedentium culparum, & remissionem imminentium poenarum. Insuper recipientis a Deo plenissimam mensuram & mercedem fructuum spiritualium & corporalium, cuius misericordia immensa est & inexhausta, Itaque, si sapitis, manum quantoque operi adhibete, & perverfas cupiditates ac vitia extirpare, ut sitis instar agri noviter culti, sicque femina divinae gratiae ac virtutum accipiat & foveatis, germinareque faciat.

Conformiter his Scripturis monebat S. Bernardus ser. de S. Benedicto, & dicebat: *Seminemus hominibus exemplum bonum per opera bona opera; Seminemus Angeli gaudium magnum per ocella sustinere. Seminate & vos, quia tam multi ante vos seminaverunt: fructificite, quia vobis semina verunt. O genus Adam, quam multi semina verunt in te, & quam pretiosum semen! O quam male peribis, & quam merito spererit in te tantum semen, & seminantium labor!* Postmodum profectur S. Bernardus & in particulari ostendit quinam feminariat in nobis, & propter nos. Sic enim ait: *Seminavit in terra nostra Trinitas, seminarunt Angeli pariter & Apostoli, semina verunt Martyres, Confessores & Virgines. Semina vit Pater panem de caelo, Filius veritatem, spiritus S. charitatem. Apostoli ibant & fiebant mittentes semina sua; venientes autem venient cum exultatione, portans manipulos suos. Duo manipuli sunt quos queris, honor & quietis. Qui semina verunt laborem & utilitatem, metent bonorem pariter & quietem.* Haec Bernardus. Idem quoque eadem de re agens serm. 37. in Cantica, sic in particulari unicuique dicit: *Tu ergo seminasti rivi ad iustitiam, si ex vera noticia tui & vigilasti vime-re Deum, tementipsum humiliasti, fudisti lachrymas, eleemosynas profudisti; jejuniis & vigiliis affixisti corpus, si per & iunioribus, celos clamoribus fatigasti. Hoc siquidem seminare ad iustitiam, ad metendum ssem ritae eterna semina sunt bona opera, bona studia, semina lachrymae sunt. Nec enim opera nostra transeunt, ut videntur, sed temporalia quaeque velut semina aeternitatis raciuntur: stupebit insipiens, cum in hoc copioso semine, copiosam videbit exurgere messem, ut alibi dixerat idem Bernardus.*

Bern. de convers. ad cleric.

2. Cor. 9. Job. 4.

Meritum igitur Apostolus adhortans omnes ad messis plenitudinem, ex larga facione exurgere natam, dicit: *Frater, qui parat seminat, parat & metet. Qui seminat in benedictionibus, de benedictionibus & metet.* Quidam seminant dolores, & turbinem metunt. Seminant maledictiones, & fructum maledictum & amarum percipiunt. Qui- cuoque seminat in corde suo pravas cogitationes, pravaque desideria, in maledictionibus seminat, ideoque merit cordis corruptionem,

conscientiae remorsum, interiorum afflictionem. Tandemque aeternam maledictionem sibi conquirat; illam scilicet quae velut fax peraeua omnes succidens impios, in aeternam eos mittit pernicem: *Ita maledicti in ignem aeternum.* Haec falcem iam vertici imminente timere debent, qui seminant detractiones, odia, discordias, rixas, mendacia vana & perniciofa, luxuriosa verba, injuriosa, blasphema. O quot reperitur maledictionum fa- tores & mesiores!

E contra, qui in corde suo serunt cogitationes bonas, desideria sancta, affectus caelestes, per mentis recollectionem, orationem, meditationem; metunt inde optimas resolutiones, & effectus saluberrimos, animi fructum, spiritus gaudium, opera bona, quibus promerentur aeternam benedictionem. Et haec quidem omnia dicuntur feminari & meti in benedictionibus: nam multiplici egent gratia & benedictione, ut haec semina sacra floveantur, germinent, adolefiant, macrescant, tandemque illam benedictionem, benedictionum omnium coronidem consummatam, percipiant: *Venite Benedicti Patris mei, percipite regnum, &c.* O felices fautores, feliciores mesiores!

Inter hos recensendus S. Galganus, de quo in eius vita legitur, quod a vita voluptuosa ad au- steram a S. Michaelis Archangelo evocatus, in eremum secessit, ac caelestem in oratione, jejunio, austeritateque omni vitam eraduxit. Post annum autem caelesti hac voce est invocatus: *Satis est quod laborasti, metes nunc quod seminasti.* O vocem! O messem beatam, ad quam nos oculos mentis frequenter levare deceret, ut simus tandem de illa de quibus dicit Propheta: *Laetabuntur coram te, sicut qui laetantur in messe, sicut exultant victores capti praedam, quando di vident spolia.*

Corn. in e. 1. Eccle- melle beatam, ad quam nos oculos mentis frequenter levare deceret, ut simus tandem de illa de quibus dicit Propheta: Laetabuntur coram te, sicut qui laetantur in messe, sicut exultant victores capti praedam, quando di vident spolia.

Sic cernere licet, quoniam sit illa messis, de qua potissimum supra dictum est: *Levate oculos, & videte, quia regiones albae sunt ad messem.* Conversio scilicet erat horum Samaritanorum ad fidem, quia iam ad eam dispositi erant & maturi. Unde ex verbo mulieris fidem conceperunt, & verba Christi eam firmarunt & perfecerunt. Ideo ergo dicitur, quod ex civitate illa multi crediderunt in eum. Haec est perfecta fides, non solum illi, sed & in illum credere, sive in illum credendo sperare, sperandoque & amando tenere. Haec est, inquam, fides vera & viva, spe sociante firmata, charitate vivificante informata. Primum ergo, semen in corde eorum jecit mulieris testimonium perhibentis: *quia dixit mibi omnia quae cumque feci.* Vbi advertit, hoc verbum, quod alios a Christo alienasset, nec ab ipso confunderentur, hos ad Christum adduxisse: Conscientia enim eorum qui verè convertuntur, etiam pudorem lubens patitur si modò remedium reperiat ad pacem interiore sibi conciliandam, & ad anxietatem sedandam. E contra, conscientia eorum qui peccatum non

Conclusio totius H. storae.

Samaritanorum vera & viva fides.

sentiunt, qui nec in suo pondere illud ponderant, nec virus eius agnoscant, tegere illud & occultare conantur, nec confusio libi aliqua exinde oriatur. Nec satis hi agnoscunt, quod fatius sit confusio- nem aliquam ad tempus cum rubore pati, quam æterna confusione involvi.

Illud etiam ponderandum quod dicitur: *Multum ex illa civitate crediderunt*; ideo nempe messis ibi fuisse insignitatur, quam non paucæ segetes, sed aggregatio facit manipulorum, & copiosa collectio spicarum. Sic & vindemia dicitur; dum multitudo uvarum maturarum colligitur implens esalathos & torcularia. Non ergo conueniunt tunc potuit Christus, quod olim Michæas: *Væ mihi quia factus sum quasi qui colligit post vindemiam*. Poterat idem Propheta dicere: *Væ mihi, quia factus sum sicut qui paucas spicas colligit post terga metentium*.

Mich. 6.

Copiosus
Vindemia-
tor, &
Messor Sa-
tan.

Vindemiator est copiosus plerisque in locis Sata- nas, & messor magnus; quia copiosum numerum animarum demerit, & sibi congregat ad societate supplicii. Hinc fit quod hi qui ad animarum messem, tanquam divini operis Vicarii, adveniant, paucas spicas reperiant, paucosque racemos, in agro aut vinea Domini sui. Ideoque possunt con- queri cum Michæa: *Væ mihi, quia factus sum velut qui racemos colligit post vindemiam*. Hoc certe etiã conueniunt potuit Christus Dominus populum Israeliticum considerans, quia paucorum invenit fidem in Israel. Multa Zizania reperit, parum o- mino tritici. Et hoc tamen quod invenit, voluit esse ut semen, quod alibi factum fructum amplio- rem ferret: Hi sunt Apostoli, & nonnulli Fideles de genere Israelitico de quibus dicitur: *Nisi Do- minus reliquisset nobis semen, quasi Sodoma fuisset- mus, & quasi Gomorraha similes essemus*. De his id in- terpretatur Apostolus, & passim SS. Patres. Quali- dicat: *Nisi Deus ex Iudæis parum reliquiarum, videlicet paucos credentes in Christum cum A- postolis selegisset, & reservasset, reprobatum fuisset totus Israel*. Videri potest S. Hieronymus, & Cyrillus in illum locum Isaïæ.

Isai. 1.
Rom. 9.

Samarita-
norum ca-
ritas.

Sicut porro fides prompta Samaritanorum cer- nitur, dum turmatim ad Christum concurrunt in- citati verbo mulieres ita & caritas eorum eluce- scit, dum rogant & urgent Christum, ut ibi mane- ret, qui & preces eorum magna ex fide, magna- que ex charitate procedentes exaudivit: *manfitque ibi duos dies*. Et multo plures crediderunt propter ser- monem ejus. Hæc itaque subita Samaritanorum conversio, præludium fuit, & primitiæ quædam vocationis gentium; ideo eam tam magnificam esse voluit Dominus. Quia ergo testimonium mulieris haud floccifecerunt, aut risu excepe- runt, sed doctrinæ sanctæ avidi accurrerunt, nec offensi sunt viliaut humili cultu Christi, raro- que ac tenuiorum Discipulorum comitatu, sed obsecrabat eum, ut apud ipsos hospitari digna- retur, & plenius eos edocere: ideo eorum arden- tibus votis obsequitur Christus. Audiverunt ita

que, & agnoverunt ex ore Sapientie: *Veritatem, & mansuetudinem, & justitiam, quæ semper appa- rebat admirabilis, quocumque cum dextera ejus ducebat*. Audiverunt & agnoverunt veritatem docentis, mansuetudinem ad credendum invi- tantis, justitiam non accipitis personam, sive Iudæi sive Samaritani.

Et quidem apud Hierosolymitas, nunquam tam diu mansisse, aut hospitatus fuisse legitur Do- minus; quia nec ipsi id petierunt, nec invitavit. Quid igitur mirum, si hunc eis honorem non de- tulit, si eos deseruit? Invitarunt quidem eum qua- doque ad mensam, sed numquid ut plurimum in- sidiose, & invidiose? Quis vero ad hospitium in- vitavit? An non cum torâ die prædicasset, co- actus est vespere impransum abire in Bethaniam? Certe nullius, quamlibet peccatoris hospitium dedignatur Christus; si modo sincere rogetur, si ex affectu urgetur. Et hoc solatio esse debet pec- catori. Sed conquiratur Dominus, quod *vulpes Latens, foveas habeant, & volucres cali, nidos, ipsæ autem non habeant ubi caput reclinet*. Quæ sunt illic vulpes, foveas habentes; quæ volucres nidos possidentes? Hi sunt Dæmones, qui instat vulpium pleni sunt dolo & malitia, instat volucrum pennis superbia, in altum feruntur: hi in cordibus infidelium, & multorum etiam fidelium improborum, hospiti- um sibi inveniunt & locum: dum interim Filii Dei ibi caput reclinare peroptant. Sed vel non rogatur, vel potius ejicitur, ita ut etiam nocte per gelu & imbes frigidus circuire cogatur, & locum sibi aliquantulæ quietis circummeando cum labore quaerere. Hinc illa vox ejus: *Aperi mibi foror mea sponsa, quia caput meum plenum est rore, & cincinni mei pleni gutris nœtium*.

Sed cur solum biduo mansit apud Samaritanos Christus? Quia sc. necdum tempus advenerat, quo biduo mo- totus apud Gentiles Christus manere debebat: sed prius Evangelium offerendum erat Iudæis, ut his non credentibus post doctrinam tot mira- culis confirmatam, remigraret ad Gentes, & effuso in Iudæos pedum pulvere, & relicta eis male- dictione. Deinde biduo dies sufficiebat ad eos confirmandos in fide; oportebat igitur eum tran- sirc, & aliis civitatibus evangelizare, ut & alibi dixit ipse.

Non absimiliter quondam respondit B. Iordanus Ordin. Prædic. Generalis. Cum enim ad Ca- pitulum generale Parisiis celebratum adventas- sent quidam Legati de Bononia, supplicantes, ut Pater Ioannes Vincentius, Vir doctrinâ & san- ctitate conspicuus, qui multum frugis Bononiæ faciebat concionibus suis, contineretur in eadem civitate verbi divini evangelizantem: Admissi sunt coram Patrum confesso hi Legati, mul- tasque rationes protulerunt, nec tantus Vir hanc à Bononiensi civitate auferretur, ac inter alias hanc *Toram civitatem ejus reverbis in melius reformari, & jam jam factum semen fructificare eum se optime fru- gus*.

vide viā
lord, apud
Marian

quod si discederet, forte segetem arseri posse. His respondit B. Iordanus: Eximii Viri, causa quam diserte proferri, haud urget nos, ut à vobis non amoveatur Pater Vincentinus. Vos scitis quod agros serentes iam feminibus non ibi permancant, & videant quomodo semen fructum suum ferat, sed & ad alios agros ferendos pergunt. Pater Vincentinus jecit in civitate vestra semen optimum, oportet ut vadat & ad aliam, idem facturum, juxta monitum Salvatoris: Quia & aliis civitatibus oportet me evangelizare.

quid Christi
suo illo bi-
dno prædi-
cavit.

Quid porro illo biduo illis prædicavit Christus non exprimit Evangelista. Non dubitamus tamen ad pedes ejus Samaritanam cum multis plene fuisse instructam de divinis mysteriis. Possunt utique dicere quod Augustinus dicebat de duobus discipulis ad Christum divertentibus. Quam beatam diem duxerunt, quam beatam noctem? Quis est qui nobis dicat que audierunt illi à Domino? Adificemus & nosmetipsi in corde de nostro: adificemus domum in quam ipse veniat, & doceat nos. Limer ostiorum ejus extera per tuum, surge ad illum venire assidue & erudire præceptis ejus. Hec S. Augustinus in c. 1. Ioan. Licet verò nesciamus quid locutus fuerit Christus, fructum tamen colloqui & sermonis ejus in hoc agnoscamus luculentè, quod Evangelista testatur: Multo plures crediderunt propter sermonem ejus, dicebant que mulieri; tam non propter tuam loquelam credimus, ipsi enim audivimus & scimus, quia hic est verus Salvator mundi. Quasi dicat: Prius credidimus propter verbum tuum, nunc majus testimonium habemus, ipsiusmet sermonem; nec egemus minori testimonio, ubi adeit majus. Etiam si propter te & testimonium tuum antea non credidissemus, ipso audito credituri eramus. Audivimus enim (Fides ex auditu, auditus per verbum Christi) & certo scimus, sive sine ulla ambiguitate credimus, quia hic est verus Salvator mundi.

Rom. 10.

An non hæc illustris est confessio? An non fortis & constans fides? An miracula perierunt, ut confirmarentur, quasi adhuc vacillantes? An non verbo Christi integram præbere fidem pio voluntatis affectu impulsi, & lumine desuper infuso illustrati? An non hæc confessio omnia complectitur: Hic est verus Salvator Mundi? Attende illud: Per eum Salvator, qui veram & perfectam salutem attulit. Attende illud, Salvator Mundi, non solum Iudæorum, aut Samaritanorum tantum, sed totius mundi. Vide ergo quomodo in fide Iudæos præcedant, quibus exprobrat. Dominus per Prophetam: Populus quem non cognovi, servavit mihi, in auditu auris audivit mihi. Filii autem facti sunt alieni, inveterati, obstinati, & duræ cervicis; mentiti sunt, fidem & obedientiam negarunt, dum extranei etiam sine miraculis obediunt, & inclamant: Exaltet Deus salutaris nostræ. Quid enim aliud faciunt Samaritani, dum dicunt: Hic est verus Salvator mundi? Annon in auditu auris obediunt, dum solo Christi verbo persuasi, pronunciant cum certitudine; Audivimus & scimus? Audi Chryostomus de fide:

psal. 17.

hac Samaritanorum, quæ præsignificabat futuram fidem Gentium in Christum: Quam brevè Chrysof. innovaverunt Samaritani IESVM Orbem conversum Ioan. quod ad omnium salutem venerit: quod non solum Iudæis ejus providentiæ præscriberetur, sed ubique terrarum, verbum suum esse disseminaturus: Omnes in culpa esse confitentur. Cum enim dicerent Salvatorem esse mundi, intellexerunt perditum: nec simpliciter, sed in rebus maximè Salvatorem. Verè Salvatorem, qui veram salutem elargitur perpetuo duraturam. Mirabiles existerunt Samaritani, & quod crediderunt, & quod sine signis & miraculis crediderunt. Verba audierunt tantum, & tam certè locuti sunt. Quid si miracula vidissent, nonne plura & majora dixissent? Hæc ille.

Concludit Evangelista historiam de Samaritana in hac fide & conversione civium Samaritanorum, quæ ab ipsa initium quoddam fumens, per Christum plenitudinem & consummationem accepit. Concludamus ergo & nos, & ad eum vota nostra converentes sincero affectu dicamus. O Domine Iesu Christe, qui amas animas ardentissimè, ideoque apud fontem adduxisti Samaritidem ad sui tuque noticiam, aqua vitæ potasti, adorationem in spiritu & veritate edoculisti, Samaritanæ quoque ejus sermone ad te adductos plenius erudisti. Concede, ut peccata nostra etiam nos agnoscamus cum genuit, te adoremus in veritate & spiritu, aquamque vitæ percipiamus cum gustu, & quo ad possumus, alios ad te adducamus, ut hæremus, tandem coram te, sicut qui lætantur in messe.

LECTIO XVII.

Continet hæc Lectio Canticum gratiarum actionis Samaritanæ post conversionem; de promptum autem est Canticum istud ex Ista c. 12. & brevem didorum recollectionem complectitur.

Solium antiquitus fuit, ut qui speciale aliquod beneficium cœlitus perceperant, canticum aliquo laudis divinæ suam gratitudinem indicarent. Notum est Canticum Moysis, submersis Ægyptiis: Ezechie Regis, receptâ sanitate: Tobie, sibi restituto oculorum lumine: Zacharie, in Ioannis nativitate: Simeonis in Christi ad Templum presentatione. Sed id etiâ à mulieribus factitarum constat simili occasione. Sic cecinit Debhora canticum, post victoriam de Sisæ Principe. Sic Iudith, truncato Holoferne. Sic Anna mater Samuelis, imperatâ hæc Prole. Sic Maria, post salutationem Elisabeth cogata. Merito ergo dixerimus Samaritanam post tam singulare beneficium à Christo perceptum, in laudem divinam erupisse, & in gratiarum actionem publicam & sonoram. Sicut non tacuit, corde & ore annuntiando aliis Christum, sic nec tacuit ejus laudes palam prædicando, & gratias cum exultatione animi referendo.